

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

Az orthodox zsidók.

Debreczen, márczius 5.

Az orthodox zsidók fanatizmusának köszönheti a hazai zsidóság a tiszta eszlári vérvádat, melynek gyanúját még az Eötvös Károly ügyvédi talentuma és ékesszólása sem volt képes teljesen szétoszlatni. A gyilkossággal gyanúsított saktereket a törvényszék fölmentette ugyan, az akkori hatalmas antiszemita párt is megsemmisült, de azért a vérvádat a magyar nép nem felelte el s az orthodox zsidóság magatartása nem is alkalmas arra, hogy elfeledtesse.

Azt hittük, hogy az akkori antiszemita áramlat józanító hatással fog lenni az orthodox zsidóságra, — azt hittük, hogy zárkózottságukból engednek s simolni fognak a magyar társadalomhoz, — azt hittük, hogy a szabadság áldásait, melyekkel őket a magyar haza elhalmozta, igyekezni fognak kiérdemelni, levetkezik a szolgálai hajlamot, melyet a hosszú üldöztetés alatt sajátítottak el. Minden feltevésünkben csalódtunk s kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az orthodox zsidóság ma is az, a mi a multban volt, fanatikus, elzárkózott kaszt, mely még mindig tisztátalan állatnak tekintti azt, a ki nem tartozik a »kiválasztott nép«-hez s semmi hajlandóságot nem mutat arra, hogy a XIX-ik század szabad eszméit megértse és átértse s igyekezzék azokat szolgálni.

Nem, az orthodox zsidóságnak nem kell a szabadság, melyet a magyar nemzet önként nyújtott neki, — az orthodox zsidóság nem áll a nemzeti, szabad és humánus eszmék szolgálatába, hanem germanizál, kész eszközezé válik a reakciónak s furfangja által egész nagy vidékeken megrontja, anyagilag és erkölcsileg tönkreteszi a népet. Felső-Magyarországot előzönlötte a kaftános had, mely sáska-sereg módjára pusztít s Felső-Magyarországnak általa koldus-botra juttatott benszüllött népe kivándorol Amerikába s ősi földjén a jövevény tobzódik!

Mit adott Magyarország az orthodox zsidóságnak? Mindent! S mit adott Magyarország az orthodox zsidóságnak? — Semmit! Ez a száraz tény, a mit szepíteni a legnagyobb jóakarát sem képes s kihívja a legerősebb kritikát az orthodox zsidóság ellen, mely oly erősnek érzi már magát, hogy vakmerően szembeszáll a kor áramlatával, szembeszáll saját testvéreivel s kimondja, hogy ő e haza többi polgáraival egyenlő nem akar lenni, mert attól fél, hogy ezen egyenlőség rést tör az eddigi elzárkózottságon.

Többször méltányoltuk már azon mozgalmat, mely a zsidó vallás egyenjogúsítása tárgyában megindult s mi, mint az általános vallás-szabadság hívei, pártoltuk e mozgalmat s megbotránkoztunk rajta, midőn a debreczeni orthodox zsidó hitközség — a saját szégyenére és éretlen voltánára bizonyítására — kimondta, hogy neki az egyenjogúsítás nem kell! Hogy megbotránkozásunk még nagyobb legyen, azt kell olvasnunk, hogy Budapesten az orthodox rabbik gyűlést tartottak s éppen olyan bárgyu határozatot hoztak, mint a debreczeni orthodox-
ok.

Shreiber, a pozsonyi rabbi, mint a gyűlés elnöke kijelentette, hogy az egyenjogúsításra még nem érett meg az idő. Azt már mi is látjuk, hogy az orthox zsidóság nem érett meg rá, de hogy az idő nem érett volna meg, azt tagadjuk. Annak a félelmének is kifejezést adott Schreiber, hogy az egyenjogúsítás maga után vonja a vegyes házasságokat, a minek ő heves

ellenzáka lesz. Az értekezlet elhatározta, hogy körlevelet intéz a hitsorsosokhoz s ebben erőlyesen föllép az egyenjogúsítás ellen!

Ugy látszik tehát, hogy az orthodox rabbik leginkább azért ellenzik az egyenjogúsítást, mert attól tartanak, hogy a haladó kor szelme a polgári házasságot is létesíteni fogja. Miért félnek ők ettől? Mi eddig azt hittük, hogy a polgári házasságot első sorban a zsidók fogják kedvre kezdeni, a zsidók, kikre nézve megszegényítő volt az, hogy keresztlyénnel házasságra nem léphettek, de az orthodox rabbik felvilágosítottak bennünket a felől, hogy az orthodox zsidóságnak se a polgári házasság, se a zsidó vallás egyenjogúsítása nem kell.

Köszönjük e felvilágosítást, mert most már látjuk, hogy hanyadán állunk az orthodox zsidókkal. Látjuk, hogy az orthodox zsidóság külön kaszt akar maradni ezután is, a külön kaszt pedig mindig veszedelmes a társadalom többi elemeire, melyeknek teljes joguk van az ilyen kaszttal szemben védekezni, — látjuk, hogy az orthodox zsidóság, fanatikus és elvakult vezetőire hallgatva, ellensége a szabad eszméknek, ellensége a haladásnak, de ellensége egyúttal önmagának is, mert midőn arról van szó, hogy újabb jogokat nyerjen, igazi helőta lélekkel képes azt mondani, hogy előtte kedvesebb a szolgaság a szabadságnál!

Nos, akinek nem kell a vallási szabadság, az nem érdemli meg a polgári és politikai szabadságot sem. A mely felekezett, vagy nemzetiség, visszautasítja azt a szabadságot, melyet neki a magyar nemzet nyújt, az nem érdemes többé a magyar törvényhozás jó akaratára s nem érdemes a magyar társadalom rokonszenvére.

Mózes, az ókori zsidóság legnagyobb alakja, jobban ismerte a saját népét, mint a magyar törvényhozás, midőn az emancipáció áldásait az orthodox zsidóságot is részesítette Mózes, mielőtt az ígéret földjére vezette volna népét, negyven évig bolyongott népével a pusztában s bevárta azon időt, míg a szolgaságban nevekedett, a szabadságra éretlen nemzedék kihalt s egészen új nemzedékkel hódította meg az ígéret földjét. A szolgasághoz szokott orthodox zsidósággal sem megy a magyar állam semmire, mert a szabadságot nem képes megbecsülni. A következményekért, melyek logikai kényszerrel be fognak állani, az orthodox zsidóság vezetőit fogja illetni a felelősség. Szabadítsa meg magát az orthodox zsidóság ezen elvakult és veszedelmes vezetőktől, míg nem késő! Mert ha ismét lobkol vet az antiszemitizmusnak hamu alatt rejlő parazsa, nem fogja őket megmenteni a szent kormánypartiság, mert azok, kik szétrobbantották az antiszemita pártot (ezek pedig a függetlenségi párt vezérférfiai voltak), a jövőben passzív magatartást fognak tanusítani s az orthodox zsidóságot a saját sorsára hagyják.

A kiknek a szabadság nem kell, azok nem érdemesek arra, hogy a szabadság hívei védelmükre siessenek!

Kósa Barna.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márcz. 4-én.

A képviselőház tegnap déli 12 órakor tartott ülést, melyen az elnök a már megalkult bíráló bizottságok elnökeit s jegyzőit jelenté be s melyen azok, akik, mint a bíráló bizottságok tagjai, még esküt nem tettek, az esküt a ház színe előtt letették. Ezután Bokross Elek mutatta be a kormánypárt

felirati javaslatát, melyet személyesen fel is olvasott. A felirat felolvasása alatt, főként mi kor annak szövege az 1867-ki alapról és a kormánypárt szabadelvűségéről szólott, a függetlenségi párt padjairól több közbeszólás történt. A felirat felolvasása után az elnök elrendelte a felirat kinyomatását és szétosztását; tárgyalását pedig hétfőre tűzte napirendre. De Irányi Dániel, kiemelve, hogy a felirati javaslat csak szombaton fog a képviselők közt kiosztatni, s a készülésre mégis csak kell három nap, — a tárgyalás megkezdését hétfő helyett keddre kívánta kitűzteni. Ebbe gróf Szapáry miniszterelnök minden ellenvetés nélkül beleegyezett. Thaly Kálmán keddre interpellációt jelentett be. Ezzel az ülés véget ért.

BELFÖLD.

Szolnokon vasárnap, e hó hatodikán délelőtt tartja meg programbeszédét Justh Gyula, a függetlenségi és egyenlölcsás párt képviselőjelöltje. Justh a reggeli vonattal indul el Budapestre. Kísérői lesznek: Thaly Kálmán, Meszlényi Lajos, gróf Karolyi Gábor, Pap Elek és Boda Vilmos. Polónyi Géza a hazai takarékpénztár közgyűlése miatt csak vasárnap d. u. mehet Szolnokra.

A király itthon. Király ő felsége csütörtökön reggel ismét hazakerkezett s általános kihallgatást adott. A legközelebbi kihallgatás hétfőn lesz.

Az 1892. évi állami költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága megkezdte tárgyalni az 1892-iki költségvetést. Helfy Ignác kérdésére a miniszterelnök kijelenté ama lehetőséget, hogy a millenaris ülés már az új parlamenti palotában lesz megtartható. Felszólalások történtek az iránt, hogy a mult országgyűlés delegációjának határozatai kötik-e a mostani országgyűlést? továbbá a diplomáciai szolgálatban a magyarok alkalmazásáról és a czimer-kérdésről. A kormány lanyha válaszai után elintézték a miniszterelnöki tárczát.

KÜLFÖLD.

Felsőgaruló tárczacikk. A német császár ismét beszédet Hailen Miksa a »Frankfurter Zeitung«-ban »Koronás szavak«-cizmellel tárczát írt. E tárcza miatt a lap ellen felségárusítási pert indítottak.

Az új francia kormány bemutatása. Páris, márczius 3. Loubet miniszterelnök a képviselőházban felolvasta a miniszterium nyilatkozatát, melyben kijelentia kormány, hogy védelmezni fogja az összes köztársasági törvényeket, nevezetesen a katonai és az iskolai törvényt. A kormány továbbá kijelenti, hogy nem érzi magát felhatalmazva arra, hogy az egyháznak az államtól való különválasztását előkészítse. Ennélfogva erőlyesen fenn fogja tartani a kondordátum-törvényeket és azokat valódi szellemükhez képest fogja alkalmazni. Ha a kondordátum-törvények elégteleneknek bizonyulnának, a kormány a parlamenttől kérni fogja a további akcióra szükséges eszközöket.

Lóher Ferencz, a bajor országos levéltár igazgatója s a magyarok egyik legdühösebb és legelkeseredettebb ellensége, 74 éves korában meghalt. Lóher egyik elkeseredett gyűlöljője volt a magyaroknak és a legvakmerőbb rágalmakat terjesztette a magyarokról Németországban. A hetvenes években hosszabb időt töltött Magyarországon és Erdélyben, hol különösen a szász népéletet tanulmányozta. De tanulmányai nélkülözök a legkisebb tárgyilagosságot is. Az 1874-ben közreboacsított, »Das Erwürgen der deutschen Nationalität in Ungarn«-cizmü művében szenvedélyes gyűlölettel szól a magyarokról és Lóher büne, hogy különösen Németországban a magyarokat a németek leigázóinak és elnyomóinak tartják. Fialat korában sokat utazott Amerikában, 1848-ban »Westphalische Zeitung«-ot alapította. 1855-ben egyetemi tanár lett Münchenben és 1865-ben lett a bajor orsz. levéltár igazgatója. Számos munkát írt s végre meghalt. Debuisset pridem!

A debreczeni »iparoskör«.

Debreczen, 1892. márcz. 5.

Az »iparoskör« újabb 3 évre leendő megalakulására az aláírási felhívások s a gyűjtő iverk szétküldtetek s azon reményünknek adhatunk kifejezést, hogy városunk 2000-et meghaladó iparosai és számos iparpártolói közül most is beiratkozni fog annyi tag, hogy azoknak 2 frtos évi tagsági díjából a körnek szerény évi költségei fedezhetők lesznek. Valóban elszomorító és lehangoló volna,

ha Debreczenben a szükséges 350—400 tag nem volna összehozható, hogy ezen az 1883-ik évben oly lelkesedéssel és szép reményekkel létesített egylet fenttarthatassék; — mert ha az iparosok találhatnák is más helyeken és egyletekben szórakozást, de nincs városunkban eddig oly intézmény, közzpnt vagy egylet, hol az ő különleges iparos érdekeiket megvitathassák és a kifejlett eszmecsere útján létesült megállapodásaik értelmében ügyeiket közmegegyezéssel az óhajtott irányban intézhessék.

Ha a debreczeni »iparoskör« az alakulási-sakor programjába felvett szép, hasznos és üdvös dolgokat s ügyeket csak részben létesíthette és a szórakozási időtöltésen felül a szellemi irányban és szakkavagú munkálkodásban a kör élete eddig jelentéktelen és feltűnő nem volt, ennek okai maguk a kör tagjai, de még inkább azon iparosok, kik nem lettek annak tagjai. A tagok közül sokan a bizottságok munkálataiban s a végrehajtási teendőkhöz vonakodtak részt venni, elfoglaltságukat hozván fel mentésül; másrészlől számos tekintélyes és vagyonos iparos eddig sem mint alapító, sem mint rendes tag nem lépett a körbe, kiktől épen a legtöbb lett volna várható. Ily körülmények között be kell érünk a szerény eredménnyel is és a jövőbe kell vetni reményünket.

Máskülönbén a helybeli hírlapokban többször felemlégetett azon vad és panaszi, hogy az »iparoskör« eddig nem teljesítette hivatását és annak élete meddő volt, nem egészen jogosult és nem felel meg a valóságnak; mind az pedig, amit a közönség, illetve a hírlapi cikkek az iparos körtől vártak és kívántak, aligha teljesíthetők egy olyan szerény anyagi erővel bíró egylet részéről, mely főleg szórakoztatásra és társalgásra rendeztetett be.

Az iparos kör választmányában számos úgy a saját szakba, mint a közérdekre vágó dolgok lettek kezdeményezve, megvitatva és némelyek elintézve, s ha a körnek mindenemű jó törekvését siker nem koronázta, ez a kedvezőtlen körülményeknek tulajdonítandó. A kör életéből csak a főbb mozzanatokat kívánjuk így felemlíteni:

1. Köztudomású dolog, hogy az 1880-ik évben tervezett kiállítás eszméjét az »iparoskör« kezdeményezte, és hogy az ennek támogatására felhívott kereskedő társulat, gazdasági egylet és városi hatósággal folytatott tanácskozások tényleges eredményre nem vezettek, ennek nem az iparos kör az oka. Szomorúan kell ennek nem sikerülését konstatálnunk, mert azóta más kisebb városok szép eredményű kiállításakkal Debreczen valóban megsegényítették (Pécs, Arad, Temesvár).

2. A huszofgyasztó szövetséget megalakítására czélzó elömlunkálatokban kétszer is részt vett a kör, karöltve a gazdasági és tisztviselő önszegyező egylettel s habár ezen szövetséget létesülését városunk közönsége általánosán óhajtotta, mégis a midőn az aláírási iverk szétküldtetek, nem jött össze azokon azon husmennyiség, melynek naponkénti fogyasztása szükségeltetett volna, hogy a szövetséget fennállhasson.

3. Legfontosabb és szakkavagóbb közreműködése volt az iparos körnek az 1884-ik évi ipartörvényben foglalt ipartestület megalakítása érdekében. Több ízben megindult e részben a mozgalom, az iparos kör összehívta városunk ipartársulatainak előjáróságait, eszmét cserélt, tanácskozott és kapacitált, de mindannyiszor főleg két ipartársulat makacs ellenállásán hajótörést szenvedett az ipartestület létrehozása. Már pedig annak szükségét kétségbevonhatlanul bizonyítja az, hogy alig van hazánkban város, mely ezen intézménnyel ne bírna; de vannak 100 iparossal bíró kisebb községek is, hol azt megalakították. (A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerületében mintegy 30 ipartestület van.)

A fentebbiekből meggyőződhetünk arról, hogy a debreczeni »iparoskör« nem volt egészen tétlen, és ha azt óhajtuk, hogy többet tegyen, eredményeket mutasson fel s az alapszabályában foglalt programjának jobban tegyen eleget, akkor mulhatlanul szükséges, hogy városunk iparosainak tehetőségei és tekintélyesebbjei az eddigi visszahuzódás helyett lépjenek be a körbe mint alapítók vagy rendes tagok; vegyének részt annak kormányzatában, hogy tehetőségek, értelmességek és tapasztalatuk közreboacsításával emeljék fel az iparos kör anyagi helyzetét és szellemi életét az óhajtott magasabb színvonalra.

Reméljük és kívánjuk, hogy a három évre törtéző új alakulást az iparos körre nézve siker koronázza

N-y.

Határidő-naptár.

- Márc 5. Énekari ünnepély a főiskolában.
Márc 5. Az evangélikus filigránnyel theastélye a Bika-szállóban.
Márc 6. Vásártéri vasut r. társaság közgyűlése.
Márc 6. István-malom r. társ. közgyűlése.
Márc 6. A torna-egylet házi versenye.
Márc 7. Debreczen nyomda r. társaság közgyűlése.
Márc 12. Az izraelita nő-egylet jelmez-bálja a Bika-szállóban.
Márc 13. Függetlenség kör közgyűlése.
Márc 13. Debreczeni első takarékpénztár közgyűlése.
Márc 13. Iparos kör közgyűlése.
Márc 13. Polgári kör közgyűlése.
Márc 14. Sajtóper.
Márc 15. Emlékünnepély a főiskola udvarán.
Márc 15. A honvéd-egylet táncvigalma a Margit-fürdőben.
Márc 23. Comenius-ünnepély a főiskolában.
Márc 28. Sajtóper.
Márc 28. Női házi-ipar és kézi munka-kiállítás megnyitása a nőegyleti árvaházban.
Ápril 16. és 24. Lőversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

Debreczeni kérvények a képviselőház előtt. A képviselőház tegnapi ülésén mutatta be az elnök Debreczen sz. kir. város közönségének feliratát, a debreczeni r. kath. egyház által a város ellen formált kegyuri követelés tárgyában. — továbbá Debreczen sz. kir. város több polgárának Thaly Kálmán képviselő által beadott kérvényét, a kaszáló birtokra vonatkozó sérelmeik orvoslására. Ugyancsak tegnap mutatták be Hajdúvármegye közönségének feliratát a ragály miatt kiirtott állatok állami kártalanítása és a törvényhatósági tisztviselők fizetésének emelése tárgyában. — valamint a debreczeni orvos-gyógyászati egylet kérvényét az egészségügyi közigazgatás tárgyában.

Ünnepély a főiskolában. A főiskolai énekár által a magyar irodalmi önképző-kör közreműködése mellett nehaj boldog-emlékeztető Nagy József és Vecsey Imre kegyes alapítók emlékére a főiskolai énekeremben március 5-én tartandó évordulati ünnepély műsorozata: 1. Szakasz. 1. Gyászbeszéd, felügyelő tanár nagyt. Balogh Ferencz úrtól s a Nagy József, Vecsey Imre és Magyar-Kegyes alapítványokból jutalmazottak megnevezése. 3. Bucsú. Bathorytól. 4. Komoly szavalt. Diószegi Mihálytól. 5. Hajsós dal. Eckertől. II. Szakasz: 6. Vandordal. Kunzetől. 7. Felolvadás. Szabolcska Mihály úrtól. 8. Magyar dalok. 9. Vig szavalt. Varga Lajostól. 10. Győzedelmi dal. Huber K.-tól. Kezdeté délután pontban 4 órakor.

Csillag-hullás. Nagy-Váradról erteszítik lapunkat, hogy a márcz. 2-iki »Regiments-Befehl«-ben a cs. és kir. 39-ik gyalog-ezredben szolgáló önkéntesek közül a következők lettek »titulár-gefreiter«-ek előléptetve: Bayler Kálmán, Bereczky Lajos, Emerich Arnold, Károly József, Kalandra Antal, Ludmán Sándor, Misesbacher Baptist, Nagy Sándor és Papp József. A tulajdonképeni előléptetés azonban e hó végén lesz. A titulár-gefreiteri rangot kivívott önkénteseknek öszintén kívánjuk, hogy vívhasák ki a hadnagy rangot is, nehogy két évig szolgáljanak — a mamelukhad kegyelméből!

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az osztrák-magyar.

Hadd győtorjón mást a méreg, Gyöngy-ido ez, melyben élek! A világ értem forog: En osztrák-magyar vagyok!..

Tejbe, vajba feresztenek, A mit tetszik azt tehetek. Hasat... zsebet hízalok, En osztrák-magyar vagyok!

Honszerlem: csak koldusbot!.. Boldogítsom más bolondot.. En bizony nem koptalok, Mert osztrák-magyar vagyok!

Fejem üres, elvem nincsen! Hanem van egy ritka kincsem: Csuszni, mászni jól tudok... En osztrák-magyar vagyok!

Más tudomány nem kell nekem, Szegre tenném, de nincs elvem... Ellenzék et gyonyok: En osztrák-magyar vagyok!..

Abban áll a bölcsességem, Forogtam a kőpenyegem!.. Szél élbe fordulok: En osztrák-magyar vagyok!

Hó! még egyet elfeledtem, Hiszen képviselő lettem: Parancsára szavazok, En osztrák-magyar vagyok!..

Mandátumért nem fáradtam, Hűségemért csakugy kaptam... A szövetség fáradott, En osztrák-magyar vagyok!

Kiállítás. A bolgár kormány támogatása mellett 1892. évi szeptember 18-tól november 12-ig Philippopolban mezőgazdasági és ipari kiállítás fog tartatni, melyben mezőgazdasági és egyszerűbb ipari gépekkel, szerszámokkal és segédeszközökkel Bulgáriába való bevitelnél vám- és a bolgár vasutakon viteldijmentesség élvezete mellett külföldi kiállítók is résztvehetnek. — Minthogy a bolgár piac megszerzése ránk nézve nagyfontossággal bír, az érdekeltek saját jól felfogott érdekében cselekednek, — ha ezen czikkeik bemutatására kinálkozó kedvező alkalmat felhasználni el nem mulasztják. A kiállítás tárgyában bővebb felvilágosítás a philippopoli kiállítás magyar osztályának rendező bizottságától (Budapest, városliget, iparcsarnok) szerezhető. Debreczen 1892. február 29. A kereskedelmi és iparkamara.

Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara közölni teszi, hogy dr. Jászay Armin ügyvéd, Kis-ujzállás székhelyi, a kamara lajstromába folytatólág fölvetett, ellenben Magyar Lajos hajdudorog ügyvéd, elhalálozása folytán, ugyanaból kitörlettel: irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott.

Kocsis Etelka diadala. A királykoronázó Szekesfehértvá, a híres Győr, Sopron, szóval a Dunántul legnagyobb és legtekintélyesebb városai, mind csodálattal és bámulattal hódolnak a Kocsis Etelka, e fiatal művésznő bájos játékának és gyönyörűen iskolázott hangjának, melyekkel meghódítván a sziveket, oly nagy és fényes diadalokat aratott, melyekre az ország bármely elsőrangú és híres nevű primadonnája büszke lehetne. A játék finomsága, a hang üdősége, fiatal és erős csengése, s a kis művésznő személyének kedvessége, mind oly szép és páratlan tulajdonok, melyekkel nem csoda, ha első játszásra és látásra megnyeri a nagyközönség tetszését. A kisasszony, a debreczeni születésű ifjú művésznő, jelenleg Sopronban, ez urias, arisztokrata városban, a jeles színigazgató, Somogyi elsőrangú társulatának, a legújabb babérait, melyeket a nagy közönség osztatlan tetszése minden fellépése alkalmával biztosít számára. Mint a »Sopron« és »Sopron és Vidéke« című soproni lapok színi tudósításai bizonyítják, a jeles színtársulat előadásait Estei Ferencz Ferdinánd főherczeg fenséges trónörökösünk is, ki jelenleg Sopronban lakozik, igen gyakran látogatja. Így a múlt napokban a »Pepita« operette előadását tisztelte meg magas látogatásával, a midőn is a szereplőket mind, de különösen Kocsis Etelkát tüntette ki mindvégig tetszésnyilvánításaival, mely magas tetszésnyilvánítást azonban a fiatal művésznő elragadó énekéléssel és bájos játékával méltán is kiérdemelt, írja a »Sopron és Vidéke.« A másik a »Sopron« című lap szintén a teljes elismerés hangján szól a kisasszony művészetéről, ki a soproni közönségnek valóságos becézgetett kedvence. — »Kocsis Etelkát minden színházlátogató ember ismeri és szereti, de mégis úgy vagyunk vele hogy minden szerepében újra meg újra fölfedezzük, mert mindig más, mindig új

Csitt, ellenzék a hazáról, Ne beszélj ezer bajáról; Rád majd klotürt szavazok, En osztrák magyar vagyok!

Oknélküli az a lárma, Nincs semmi baj e hazába! Akár tejjelt nyalhatok, En osztrák-magyar vagyok.

Hadd győtorjón mást a méreg, Gyöngy-ido ez, melyben élek:.. A világ értem forog: En osztrák-magyar vagyok!..

Rédiger Géza.

A trhan-ok.

— Jan Neruda genre-képe. —

Átdolgozta: Ifj. Móricz Pál.

(Folytatás.)

Gyarmat, előjáróság, bíró, törvények — ugy-e csudálkozok? Pedig az iskolát, templomot kivéve, majdnem minden van itt. Még az iskola-alapítás eszméjét is megpendítették. A mérnök ur jött először e gondolatra, mikor már eluntta hallgatni a rakonezátlan gyermekhad zivaját, lármaját, kik nap-nap után az ő házacska elétti szép téren jöttek össze hanczurozni. A tágas barak építtetését, tanító fogadását már mind terve vette. A fizetést is összehozta volna valahogy, ha a munkások minden forintjából levont volna két krajczárt, minthogy a gyógyszerékert és orvosi apolás fejében járó díjjakkal is szoktak tenni. De nem vihette keresztül ezen nemest tervét, mert a gondok másfelé fordították figyelmét, és a gyermekek még most is csakugy visongtának a házacska elétti, mint azelőtt. Még a mérnök, nagy fekete uj fundlandi kutyájától a — Belinkától sem félnek már; először ugyan kerültek a társaságát, de ma már vele hengerbuczkáznak a homokban.

és érdekes. Az a megkapó kedvesség, mely játékát kitünteti, az a jól iskolázott, kellemesen csengő hang, melynek varázsa előtt szívünk önként megnyílik, a játékaival átvonuló eleven-öltözékeinek izletessége, mind-mind a kisasszony művészi tehetsége mellett tesznek bizonyosságot, írja tovább a »Sopron«, mely több szerepében méltatja a Kocsis Etel tehetségét, melytől mi is oly sokat — igen sokat várunk. Hisszük, nem csalódnunk, ha fényes jövőt, diadalokat jósolunk neki, a még csak pályafutása kezdetén álló, fiatal művésznőnek. — (cz.)

A debreczeni jótékony nőegylet 1892 márcz. hó 7-ikén hétfőn d. u. 4 órakor a városháza nagy tanácstermében kiállítás rendező bizottsági ülést tart. Targy: Megalakulási teendők megbeszélése.

Javitó intézet leányok számára. A bűn útjára tévedt leányoknak ad oltalmat az az intézet, melyet a fővárosban legközelebb alapítani fognak. Javitó intézet lesz ez, mely a megtévedt leányoknak utat nyit a tisztességes élethez. Az intézetet még ebben az esztendőben fölépítik és pedig vagy a várban, vagy Ó-Budán. A terv szerint apácák gondozására bízzák, a kik erkölcsi oktatásban részesítik majd a leányokat. A kik hajlandóságot mutatnak aztán közülök a becsületes élethez, azoknak arra is nyujt módot az intézet, hogy tisztességben élhessenek tovább s ne legyenek kénytelenek becsületük árán szerezni meg a betevő falatot.

Halál a thea-estélyen. Megrendítő eset történt kedden este Diószegen. Az ottani kisedővoda szokásos thea-estélyére gyűltek a vendégek, de az estélyt egyszerre sajnálatos katasztrófa zavarta meg. Teázás közben, miattal a vig beszélgetés folyt, a társaságban jelenlevő Timmel Gusztávné urnó halotthalványra vált és lefordult a székéről. A vendégsereg riadva futott hozzá. Egyszerre kettéváltak a vizgajt. A szerencsétlen a pamplagra fektettek: orvsórt futottak. De hiába. Rögtöni szívvelhűdés ölte meg. A hirtelen elhunyt nő leánya, Erzsébet, épp Nagyváradon időzött, hogy a postatanfolyamon vizsgázzék. Szerdán délben örömmel tért haza a családoz, melynél lakik, dicsekedve, hogy jóformán tulesett a vizsgán. Akkor adott tudtára a szomorú hirt, hogy anyja halva fekszik. A szegény gyermek magánkívül volt bánatában. A vizsgát félbeszakítva, utazott anyja temetésére.

A gyomorhurut gombái. A bacillusdivat legújabb vívmánya az, amelyet Schenk bécsi orvos konstatált nagy tudományos apparátussal: a gyomorhurut gombái. Hosszas mikroszkopiai vizsgálódásainak eredményeként mondta ki a napokban, hogy ő a gyomorhurut gyakori fellépésének okát nem tudja másként magyarázni, minthogy azt gombák terjesztik. Valami gombafélének jött is a nyomára s ezeket »micrococcus tetragenus concentrius« név alatt bocsátotta a tudós világ rendelkezésére.

A honvéd-egylet báljára vették a következő meghívót: Az 1849-49 évi debreczeni honvéd-egylet »Margit-fürdő« nagytermében f. 1892. évi márczius hó 15-én este 7 órakor zártkörű táncvigalmat rendez, melyre czimzett tisztelettel meghívatik. Belépti-jegyek

személyenkint egy frtjával előre is válthatók ifj. Pájer József ur kereskedésében és a tánc-estély napján a pénztárnál. A tiszta jövedelem a 13 honvéd ruházati költségei fedezésére fordítatik, melynek folytán felkerjük a nagyérdemű közönséget, miszerint fentemlített jótékony célra táncestélyünkön minél tömegebben megjelenni kegyeskedjék. A felülírtések köszönettel fogadtatnak s annak idejében nyilvánosan közöltetnek. A rendezőség.

Sétahangverseny. A 31-ik gy. ezred zenekara holnap d. u. 4 órakor sétahangversenyt rendez a Margit-fürdő disztermében, a következő válogatott műsorral: 1. »Induló«. 2. »Magyar vigjáték« nyitánya, Kéler Bélától. 3. »Incognitó«, keringő Ivanovicitól. 4. Dal a »Madarász«-ból, Zellertől. 5. Egyveleg a »Traviata«-ból, Verdítől. 6. »Scene és Arie«, Bergsontól. 7. »Lengyel dalok«, Czapektól. 8. »Lola Beeth«, gavotte Falltól. 9. Egyveleg »Don Cesar«-ból, Dollingertől.

Árvába! A kis Nellike sokat hall az árvamegyei inségésekről. Különösen meghatotta, hogy nincs a szegény tótoknak enni valójuk.

»Mama«, — szólal meg hosszú gondolkodás után, — »ne küldjék el a nevelőnk kisasszonyt Árvamegyébe?«

»Hogy-hogy?« — »Nohát azért, mert apa a multkor az mondta neki, hogy maga igazán enni való!«

A mana aztán elküldte a kisasszonyt — Árvába!

Névmagyarosítás. Kiskoru Smilovits Náthán és Neuman debreczeni lakosok, nevüket — belügyminiszteri engedéllyel — Székelyre változtatták.

Az állóírás behozatala. Az orsz. közoktatási tanács nyelv és történettudományi osztálya többi ülésében több iskolaközönség kivül azzal a jelentéssel foglalkozott, melyet a Kármán Mór dr., Szuppán Vilmos, Csapádi István dr., Hoór Károly dr. és Vajda Pál tanács- tagok és szakértők által álló bizottság az állóírás behozatala tárgyában tett. Miután az állóírás föltétlen előnye a dülő írással szemben még nincsen minden kétséget kizáró módon elismerve, s miután ugy a bizottságban, mint utjabban a szakirodalomban is figyelemre méltó felszólalások történtek a dülő írás megtartása érdekében, annál fogva a szakosztály a dülő írás kiküszöbölését még kárának mondja. Azt ajánlja a közoktatásiügyi kormányzatnak, hogy az álló és dülő írás összehasonlítása végett tervszerű kísérleteket végeztessen és ezeket szakbizottságok megfigyeltessék. A kísérletek végzésére nézve elfogadtatott a bizottság által kidolgozott utasítás.

Értesítés. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak alóli hitvatalhoz intézett leirata értelmében cserzetlen börtönek nem olasz kikötőből Olaszországba való bevitelénél, — eltérőleg az eddigi intézkedéstől — elegendő, ha a börtökhöz megfelelően kiállított származási bizonylatok mellékeltetnek a nélkül, hogy azoknak külön olasz konzuli láttaozása kívántatnék. Debreczen, 1892 márczius 1. — A kereskedelmi és iparkamara.

A templommal azonban valami keveset törődnek. Bár, mint egy trhan rege mondja, valamikor — hajdanában — a trhanoknak is volt templomuk, még pedig Oláhországban, de mivel szalonnából építették, az egerek egy éjszaka mind összerágták a falát. Igazán nagy kár, hogy ezek a trhan-ok nem képeznek egész különálló nemzetet, s nincs saját nyelvök. És csak a régi nyelvet, mely a sanskrit-ből származik, gazdagitják találó, új kifejezésekkel. Még ez ideig azonban nem alkottak saját trhan nyelvet. Mert ha ezt kikövétek volna, bizonyára oly szép, oly hízgelő nevet adtak volna annak, mint a svéd cigányok, kik nyelvüket »praeve liquant« (szép nyelv) néven nevezik, vagy mint a német zsidók, kik — saját bemonadásuk szerint — a »bölcsek nyelvét«, a »Chochemer Loschen«-t beszélik. Mint már mondva volt, itt minden feltehető, minden, mikre a nagyobb községek is büszkéek. A kereskedés virágozik, a házaladást és vételt játék gyanánt üzik, sőt alig mulik el nap, hogy ne építenének egy lyet. A pártoskodás ép ugy meg van itt is, mint bármely más helyt, munka is akad elég, a nevetésből sem fognak ki soha, sőt már játszó-egyleteket is alakítottak. Ott egy csapat olasz ordit és játsza a »mora«-t. Amott egy mesemondó csodálatos regéin amul-bámul a hallgatóság, még távolabb egy kártyajátékosmugotajafurfangos művészetét. És a szerelem dolgaiban — A trhan háromféle nemet ismeri a házaladatok, minden, mikre a nagyobb községek is büszkéek. A kereskedés virágozik, a házaladást és vételt játék gyanánt üzik, sőt alig mulik el nap, hogy ne építenének egy lyet. A pártoskodás ép ugy meg van itt is, mint bármely más helyt, munka is akad elég, a nevetésből sem fognak ki soha, sőt már játszó-egyleteket is alakítottak. Ott egy csapat olasz ordit és játsza a »mora«-t. Amott egy mesemondó csodálatos regéin amul-bámul a hallgatóság, még távolabb egy kártyajátékosmugotajafurfangos művészetét. És a szerelem dolgaiban — A trhan háromféle nemet ismeri a házaladatok, minden, mikre a nagyobb községek is büszkéek. A kereskedés virágozik, a házaladást és vételt játék gyanánt üzik, sőt alig mulik el nap, hogy ne építenének egy lyet. A pártoskodás ép ugy meg van itt is, mint bármely más helyt, munka is akad elég, a nevetésből sem fognak ki soha, sőt már játszó-egyleteket is alakítottak. Ott egy csapat olasz ordit és játsza a »mora«-t. Amott egy mesemondó csodálatos regéin amul-bámul a hallgatóság, még távolabb egy kártyajátékosmugotajafurfangos művészetét. És a szerelem dolgaiban —

A szép nő a nélkül is csak a hajt, a ondot szaporítja. — De az asszony szellemi tulajdonságaival sem igen sokat törődik. Különben a nőben nincs is mit nagyon válogatni, asszonynak egyformán jó az, még ha rossz is, tartja a trhan. A jó nőt legjobban a jó konyháról lehet felismerni. Ha a főzte jó, akkor bizonyára nagy gondal főz, hogy férje is meglegyen avval (légedve, következesképpen jó nő! Ha kissé lármas is talán, no azt még meglehet neki bocsátani, hisz természete, a természet ellen pedig nem lehet rugkapálni — avagy próbáld feltartani a vizek árját! Ha azonban mégis nagyon hatalmas volna a kelepelője, akkor ott a bot — e nyomatékos érvelést még a legvastagabb bőrű asszony is megérti.

re is válthatók
ben és a táncz-
tisztja jövede-
séi fedezésére
kérjük a nagy-
fentemlített jö-
méről tömege-
k. A fellülizet-
annak idejében
end ez ő ség.

A 39-ik gy. ez-
örökör sétatang-
66 dístermében,
rad: 1. Induló.
Kéler Belától.
től. 4. Dal a
Egyveleg a Tra-
és Arie, Berg-
napektól. 8. Lola
Egyveleg Don

kat hall az árva-
egyházta, hogy nincs

össze gondolkózás
kissasszonyt Árva-

mulkor az mondta
10/5

kissasszonyt — Ár-

s. Kiskoru Smi-
debrecezi lakosok,
engedélyvel —

ozatala. Az orsz.
történetudományi
iskolákönyvön ki-
alkozott, melyet a
Vilmos, Csapodi
s Vajda Pál tanács-
bizottság az álló
ban tett. Miután az
dülő irással szem-
séteget kizáró mó-
gy a bizottságban,
mban is figyelemre
a dülő irás meg-
a a szakosztály a
lést és meg ka-
anlja a közoktata-
és dülő irás
szervi kísérleteket
zottsággal megjel-
ere névze elfogadta-
zozott utasítás.

gyméltő-águ keres-
terimnnek alórt hit-
telmében cserzelen
től Olaszországba
eg az eddigi intéz-
a bőrökhöz megfele-
bizonylatok mellékel-
zoknak külön olasz
antatnék. Debreczen,
ereskedelmi és

abb állomáson meg-
ezt azt, mert leg-
nait, javait rendben
al keres is valamiké-
szerelemből nőstül a
ogy a házasságban a
bonygyvást. Az ő sze-
kra vagdalt polyhoz,
ezze, ismét egy új egész-
gyan nem illik a kö-
ször izel bele a há-
ak még meg lehet bo-
meltő hős az, ki meg
na, de az ki még
dott arra, büntetés-
az feleséget. Mivel a
aná a legjobbnak, mi-
ha száz, hát legyen
örköznök valahogy!
halok igen kevés teke-
első elvük a házasság-
csaljalak meg téged,
eg nem igen sokat nyom
zükségés a lilium fehér
lenvirág kek szemek,
és elefantcsont fe-
kebel, sőt a csca-
asonlólag esengő hang

il csak a haj, a on-
az asszony szellemi
en sokat törődik. Kü-
mit nagyon válogatni,
az, még ha rossz is,

a jó konyháról lehet
akkor bizonyára nagy
is meglegyen avval
pen jó nő! Ha kissé
meg lehet neki bo-
a, a természet ellen pe-
nt — avay próbáld fel-
Ha azonban mégis na-
kelepelő, akkor ott a
ervelést még a legvasta-
megérti.

*** A Debreczen nyomda r. tár-
saság** hétfőn tartja közgyűlését. — Miután a
közgyűlésre szóló meghívóban az is benne fog-
laltatik, hogy a közgyűlés intézkedni fog a
nyomda jövő sorsa, esetleg a nyomda eladása,
vagy a részvénytársaság feloszlása felett, eb-
ből bizonyos urak azt következtetik s város-
szerte azon alaváló hazug hírt terjesztik, hogy
a mi nyomdánk megbukott. Ezen aljas kenyer-
irigységből és rosszakaratból származó híresz-
telés megzafolása végett elég, ha rámutatunk
a részvény-társaság zárszámadására, melyből
kítűnik, hogy az elmúlt évben — a kezdet
nehézsége dacára — oly szép forgalma volt
a mi nyomdának, hogy a szabályszerű leira-
sok után még **55 frt 76 kr. tiszta nyereség**
mutakozik. Bukásról tehát szó sem lehet, ha-
nem arról igenis van szó, — hogy a
nehézséges részvény-társasági
formától szeretőnk a nyomdát megszabadí-
tani s azt esetleg magán-vállalkozó, vagy a
debreczeni függetlenségi párt veszi át, — de nem
lehetetlen az sem, hogy a r. társaság továbbra
is főtmarad. Ennyit válaszolunk a gaz rágal-
mak terjesztőinek.

* Lelkész-jelölés. A néhai Révész
Bálint püspök elhunytja által megüresedett
debreczeni lelkészi állomásra csütörtökön tör-
tént a kijelölés Derecskén. A lelkész-jelölő bi-
zottság tagjai voltak: Davidházy János, László
János, Nagy Lajos és Fráter Gyula, a debre-
cezeni egyházmegye részéről, — továbbá Beke
Mihály, Némethy Lajos és Somogyi Pál a deb-
reczeni egyház részéről. A bizottság egyedül
ft. Kiss Aron püspök urat jelölte.
miután a többi pályázók közül egy visszalépett,
egy másiknak pályázati kérvénye pedig nem
ütötte meg a kívánt mértéket. Az egyik pá-
lyázó egy erdélyi lelkész volt, ki azonban
önként visszalépett, a másik pedig, ki kér-
vényét kellőleg fölsem szerelte Péntek Ferencz
érszentkirályilelkész, a »Közpapok Lapja« szer-
kesztője, azon irány szöszölőja, hogy a ref.
lelkészek a kormánytól huzzák fizetésüket. (1)

* Agyonlőtt anyós. Még a legelfá-
sultabb ember szívét is meghatja az a szo-
moru családi tragodeia, mely tegnap reggel
8 óra tájt a hatvan-eserepes utca egyik (1342
sz.) házában játszódott le és a mely felülta
legalább hosszabb időre egy kis család bol-
dagságát. Balajti Elek szabósegéd a napokban
egyik Józsa-melletti pusztáról behozatta anyó-
sát és ipát, hogy ez utóbbit ki halalos beteg-
it a városban gyógyíttassa. A szerencsétlen
Balajti azonban nem hogy ipát nem mentheti
meg a haláltól, de tegnap reggel 8 órakor még
anyósát is meglötte, úgy hogy az ma szintén
a halállal vívódik. Ugy történt a szerencsét-
lenség, hogy tegnap reggel, a már nevezett idő
tájban, Balajti egy flaubert puskával kezében
kiakart az udvarra menni, hogy ott néhány
varjat löjjön, mivel az elejtett varjak
húsával táplálkoztak. Mikor az első
szóba ajtaját, mely szobában a halálra vált
ipa is kűzködött, kinyitotta, a töltött puskát
már lőésre készen tartotta, éppen szemben
találta magát anyósával ki a Balajti gyerme-
keit akarta bevezetni a fia műhelyébe, s e

Röviden:
— Jössz-e hozzám?
— Isten neki fakeszt, csak aztán
örömdöben le ne ídd magadat!

Ez minden házassági szertartások, mely
igy még annál a vándorczigánypárénál is egy-
szerűbb, mely hasonló esetben háromszor ke-
rült körül egy utszéli galagonyabokrot.
És aztán — idővel — azok az iczi-piczi,
nyivakoló trhanocsokák, a kik hamarabb be-
kerülnek a sirba, mint egy — mint egy valódi
— bölcsőbe. Ha mai itt megszületett a trhan-ka,
talán egy hó mulva már százmértőfd választja
el szülőföldjéről, az ő hazája a nagy világ, s
az aranysegélyezésű égboltozat képezi igen
gyakran az atyai ház padlását. Majd idővel na-
gyobbodik, nő, de azért nem köti le semmiféle
virágos bokor, messze kéklő halom, himes-lepés
rétecske, sőt maga a szülei lakás szurdokja iránt
sem érez nagyobb vonzalmat. Mert mihielyt el-
kezd gondolkodni, s valamely tárgyat gyermeki,
aranyos álmokkal próbál körülfontni, vagy mi-
helyt szivecskéje érzelmeit valami tárgy le-
kötné, már ismét távozik e helyről, s ismét tova,
messze ragadtatik a gyermeki, aranyos
álmadozásokba beszótt tárgytól. És mégis van
mindene a trhan-ka-nak: az a nyja e z. Ez
ugyan gyakran megveri, sőt nem egyszer go-
rombán is beszél vele, de mégis szereti mindenek-
felett a gyermeket, mert mindene ez neki. El-
s hal gyermekéért, kit nem cserélné el bármiert.
Érte dolgozik, érte fut s farad, ezt őzi, ezt
ápolja, és ha nyugalomra tér, ezt is csak azért
teszi, hogy újabb erőt gyűjtsön, ahhoz a nagy,
ahhoz az édes munkához, melyben gyermekéért
fáradhatatlan. Ugy vándorol vele faluról-falura,
s érte elvisel mindent, el a nyomort, el a szí-
dásokat, — legfőbb óhaja az, hogy gyermekét
felnevelhesse.

Majd a trhanka egész felgyarapodik, le-
gényke lesz belőle, s ekkor elhagyja anyját ő
is, megy tovább a többiekkel. Még egyszer-két-
szer találkozik vele az anya, majd csak hírét
hallja, végre nyoma vész. Ezután egyedül nyo-
morogja át az életet...
Egy reggel úgy szedik fel halva, az utszéli
kőhalomról, a megfagyott, öreg koldusnót.
(Polyt köv.)

perczben lecsattant a ravasz, mely igen köny-
nyen járt, a fegyver elsült s az öreg asz-
szony véresen bukott le a föld-
re. — És most már nem csak az öreg férj
Geréb Mihály, de még a felesége is haldoklik,
mivel a golyó a tüdőit érintette. E borzalmas
eset közvetlen a haldokló öreg férj ágya mel-
lett történt, mi még inkább megalapította a
szerencsétlen Balajti, ki a véletlennek lett ál-
dozata, jelentkezett a kir. ügyészségnél, hol
kivallatták. A szobában jelenvolt tanuk, de
maga a halálra sebzett öreg asszony is, mind
a Balajti ártatlansága mellett tanuskodnak, ki
valóban nem oka a szomorú balesetnek, mely
öt szegényt mindeneknél mélyebben megha-
totta. Szomorú a szegény fiatal asszony, Ba-
lajtiné sorsa is, ki most két gyermekével kar-
ján, nemcsak az apját, anyját, de férjét is si-
rathatja.

* Közigazgatási bizottság. Debre-
czen sz. kir. város közigazgatási bizottsága
tegnap tartotta rendes havi ülését, melyen a
szokásos előadói jelentéseket minden megjegy-
zés nélkül tudomásul vették.

* Életunt fiatal ember. Csütörtök-
ön este a Péterfia-utcai Komlóssy-féle ház-
ban egy fiatal ember szíven lötte magát s meg-
halt. Hanula Károlynak hitták az alig 21 éves
ifjút, ki a város nyomdájában volt alkalmazva.
elég tisztességes fizetés mellett. A fiúnak azon-
kívül volt mintegy 9—10,000 forintja, mit az
árvaszék kezel, s melynek egy nagyobb részét,
körülbelül 6000 forintot egy szegény, el-
esett öreg nényének, ki eddig az ispotályban
lakott, hagyott. A fiu hátrahagyott leveleiből
az tünik ki, miszerint az öngyilkosságot élet-
untsághól követte el. — Temetése ma délután
leend, temetésén kartársai testületileg fognak
megjelenni. Leveleit, s egyéb iratait, melyben
vagyonja elosztásáról intézkedik, az I. ker. ka-
pitányság átszolgáltatta az árvaszéknek.

* Gyűlésező munkások. Holnap d.
u. egyszerre két munkás egylet is tart gyűlést,
az egyik a cipész és csizmadia munkások
egyesülete, mely a »Kis-Pipában« Kemény Já-
nos jönevű vendéglőjében, a másik pedig a
»szabó munkások« egyesülete, mely az Angol-
királynőben ülésezik.

* A fokosnak fénykorában igen
nagy szerepet játszatott volna, sőt bizonyára
játsszót volna is Tóth Miska böszörményi szü-
letésű hetes legény, ki a tegnapi pénteki nap
örömeire, egy kedélyes kis verekedést rögtön-
zött a Kis-Bikában, honnét egy maga kihányt
több embereket az utcai finom hóra. Végre
is a jámbor emberek rendőrkért szaladtak, kik
szintén alig bírták lefűlelni a duhajlegényt. A
rendőrség 5 forint pénzbüntetésre ítélte a
»mándrucz« fiut, ki savanyu ábrázattal fizetett,
s tön fogadtat, hogy ily drága pénzért máskor
nem óhajt első legény lenni a — kocsmában.

* Új orvos. A helybeli orvosi kar egy
igen kitűnő orvossal szaporodott, Dr. Sza-
la y Béla az, ki előbb az országoshírű fővá-
rosi orvosnak Dr. Antal Gézá-nak volt assis-
tense, majd a Rókus-kórházban volt orvos.

* Vásártér. A katonai és rendőri bi-
zottság ma délutáni ülésében mond végleges
határozatot afelett, hogy az új vásártér, mi-
vel a régi helyén, Széchenyi-utca végén épülő
lovass-kaszárnya foglal el minden helyet, hová
helyezzék át. Valószínűleg az ispotály
la p o s á t fogják új vásártér gyanánt aján-
latba hozni és elfogadni.

* Alapszabály-jóváhagyás. A tiszta-
dadaí »Chevra Kadischa« egylet alapszabályait
a belügyminiszter a bemutatási záradékkal el-
látta.

* Ó. T. Az önkéntes tűzoltó egylet örta-
nya helyiségében f. hó 7-én este 8 órakor ér-
tekezlet tartatik, melynek célja a közgyűlésre,
s ezzel kapcsolatban megejtendő tisztújítás tar-
tamára, tehát csakis a szavazatok szaporítása
végett belépni óhajtók felavatását meggátolni.
Az értekezletre az egylet összes tagjai meg-
hivatnak.

* Vállalkozók figyelmébe. A m.
kir. államvasutak budapest dunabalparti üzlet-
vezetősége és a kassaoderbergi vasut igazga-
tósága eltompult reszelők újból való felvágása,
illetve pályafentartási célokra szükséges fak
szállítására tárgyában pályázatot hirdetvén, e kö-
rülményre oly megjegyzéssel hivatik fel az ér-
dekeltek figyelmébe, hogy a pályázatra vonatkozó
közelebbi szállítási felvételek az alórt keres-
kedelmi és iparkamara hivatalában (N.-Hatvan-
utca 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők, Debreczen 1892. február 29. A ke-
reskedelmi és iparkamara.

* Házi asszonyok figyelmébe. A ta-
karekös és előteleit nélküli házi asszonyok fi-
gyelmét felhívjuk a Kathreiner-Kneippféle ma-
láta-kávéra, mely mindenféle kávépótlék felett
azon előnyvel bír, hogy a maláta tápláló tu-
lajdonága mellett a valódi kávék illatával
bír, a miert mint tápláló s mint kitűnő ízű és
olesó kávépótlék a legmelegebben ajánlható.

* A megvámolt élet. A védvám ál-
dásait így figurazza ki egy kanadai lap: »Kora
hajnalban kel fel a munkás; fölveszi 40—50
százalékkal megvámolt flannel ingét, 40—30
százalékkal megvámolt cipőit s 40—50 szá-
zalékkal megvámolt kabátját. Arczát s kezeit
olyon szappannal mossa meg, mely után 50
százalék vámot kell fizetni, mely egy 40 szá-
zalékkal megvámolt csészében fekszik. Azután
befűt olyan szénnel, melynek tonnája után 60
cent vámot kell fizetni, s olyan kályhában,

melyet 30—40 százalékkal vámostak meg. A
reggeli elköltéshez szükséges kes meg villa
után 25 százalék vámot fizettek, a tányer után
pedig 85 százalékot. Olyan kávéit iszik, melyért
a vámnál 107 százalékot követeltek, s olyan
ételeket gyűr le, a melyek 60—70 százalékos
vám alá eső sóval vannak megszóvva. Még ina-
könyvét is, melyből reggeli imáját mondja el,
megvámolták öt százalékkal. Így tengeti át
megvámolt életét, míg végre 40 százalékos vám
alá eső koporsóban eltemetik. Ha aztán emlé-
két meg akarja örökíteni, hát állíttathat maga
fölő olyan sirkövet, melyért 35 százalék vámot
szedtek.

* Selyem-grenadineket fekete és
egyéb színekben méterenként 95 krtól 9 frt
25 krig (18 különféle fajtaban) szállít, megren-
delt egyes öltönyökre vagy egész végekben is
póstabér- és vámentesen **Henneberg G.**
(cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.**
Minták postafordultával küldetnek. Svájcba
címezett levelekre 10 kros bélyeg ragasztható.
(9.) 7.

Különfélék.
Magyar festő Afrikában. Márczius
17-én tizenöt tagból álló társaság indul Afrika
északi részébe Gerdenits tengerészkapitány ve-
zetése alatt, részint vadászatok céljából, ré-
szint pedig etnografiai és más tudományos
szempontokból. A társasággal, mint a »Magyar
Hírnap« írja, Margittay Tihamér is elmegy Af-
rikába és félévig fog ott tartózkodni, hogy az
erotikus tájakat és növényzetet tanulmányozza.

Budapesti gabontárszó. Márcz.
4-én. Buza tavaszra 10.25 pénz 10.30 áru, őszre
9.30 pénz, 9.32 áru. — Tengeri 1892 máj.—
jun. 5.32 pénz, 5.34 áru. Zab tavaszra 5.75
péNZ, 5.77 áru, őszre — — — — — — — — —
Káposztarepce aug.—szept. 13.20 pénz, 13.30
áru.

Kőbányai sörtesüzlet
A sörteskereskedelmi csarnok jelentése.
Márczius 3.
a) Hízott sörtes árak: I. Magyar első rendű: 1.
Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban)
46.—47.—. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-
sulyban) 45.—46.—. 3. Fialat nehéz (páronként 320
klgion felüli sulyban) 49.—49.50 4. Fialat közép (pá-
ronként 251—320 klg, sulyban 48.—48.50 5. Fialat
könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 46—
47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280
klgion felüli sulyban) 46.—49.— 7. Közép (páronként
220—280 klg, sulyban) 45.—46.— 8. Könnyű (pá-
ronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 45.50—46.50. III
Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgion felüli sulyban)
45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg, suly-
ban) 44.50—45.50 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg ter-
jedő sulyban) 43.—45.— Sörtes létszám: márczius 1
napján volt készlet 137.515 darab. A hízott sörtes
üzletirányzata: változatlan. — Hízaltni való
sörtes 15.— 17.—, malacz (4—11 hónapos korban)
felhajtott 1669 drb.

Felölös szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal, — hova
mindenféle közlemény küldendő,
nagy-uj-utca 1702 sz.)

NYILT-TÉR.*
Nyilatkozat.
A mennyiben a bevasárlási utazásom-
ból hazaérkeztem és én nagy ellensége va-
gyok minden nagyhangu reklamnak, ez uton
kinyilatkozatom, hogy a **legszebb és leg-
újabb női felöltők, gyermek köpe-
nyek, Jaquettek,** valamint **esőköpenyek**
a legnagyobb választékban megérkeztek és azo-
kat rendkívül olesó árban árusítom.
Stern Izidor
(85.) 3—3. a Miklós-utczával szemben.
* E rovatban közöltékért nem vállal felelős é-
Szerk.

Hirdetés.
Alulírott igazgatóság ezennel közhírré teszi,
hogy a h.-nánási Takarékpénztár nagy választ-
mánya a h.-nánási Takarékpénztárnál 5 %-re
elhelyezett betéti tőkék kamatát a folyó évi
apr. hó 1-50 napjától kezdve 4 1/2 %-re
szállította le,
H.-Nánás, 1892, Márczius 1.

A h.-nánási Takarékpénztár
igazgatósága.
(96) 1—1.

Tudomásul!
Konyár községnak egy már hasz-
nált, de teljesen hibátlan, közép-
nagyságu
tűzmentes pénzszekrényre
volna szüksége; — a netán eladni szán-
dékozók, sziveskedjenek erről az előjá-
róságot — az eladási ár közlésével ér-
tesíteni.
(93.) 1—3.

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy
az egész országban oly nagy hírnévnek
örvendő
Brassói posztókból
a közlegő tavaszi idényre nagy válasz-
tétu raktárt rendeztünk be s azokat a
valódi tiszta gnyaju minőségben igen
olcsón árusítjuk el

SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN, RÓZSATÉR.
Mintakkal kívánatra készséggel szolgálunk.
(8.) 46.—

MEGHIVÁS
az „István“ gőzmalom-társulatnak
1892. márczius 6-án, délelőtt 10 órakor
A VÁROSHÁZA NAGY TANÁCSTERMÉBEN
tartandó
ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1891-ik év II-ik felévi mérleg, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása, az egész 1891. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. Az alapszabályok részleges módosítása.
5. A sorrend szerint két kilépő, továbbá két leköszönt és egy elhalt igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.
6. Három felügyelő tag helyének választás utjáni betöltése.
Kelt Debreczen, 1892. február hó 9.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 28-ik cikkje értelmében — márczius hó 4. és 5-én d. e. 10—12 óráig, d. u. 2—4 óráig a társulat csegléd-utcai irodájában átvenni ne terheltessenek; hol egyszersmind a mérleg és a nyereség- és veszteség-számla február 28-tól kezdve megtekinthető.

(69.) 5—5.

Az igazgatóság.

Birtokbérbeadás.

Nyiregyháza városától egy órányira az ugynevezeti **Sima-pusztán fekvő 767 magyar holdat tevő tagozott birtok** Szent-Mihály napjától több évre hasznó bérbe adandó.

Felvilágosítással szolgál **Dr. Dévay Ignác**, BUDAPEST, VI. Nagy-János-utca 2. szám.

(94)

1-6.

ELADÓ.

A **Széchenyi-utcai kertben** a várostól öt percnyi távolságra egy csinosan berendezett s külön bejárattal bíró **kert, nyaralóval, konyha, kamara és pinczével** ellátva

(89.) 3-3.

ELADÓ.

Értekezhetni: **Dr. Megyeri Pál** ügyvéddel Széchenyi-u. 1778. szám.

Megérkeztek

és felette jutányos árban kaphatók:

fiu-, leány- és gyermek-öltönyök, férfi- és gyermek-kalapok, női, férfi- és gyermek-czipók, haj-, fog- és ruha-kefék, fésűk, különféle finom szappanok,

finom szemüvegek,

dohány- és szivar-tárczák, valódi nickl és talmi óralánczok, selyem- és clott-esernyők, kézikosarak nagy választékban, valódi tajtekipák és szivarszipkák, szegedi papucskok,

KÉZI BŐRÖNDÖK és LÁDA KOFFEREK,

fehér és színes férfi ingek,
nyakkendők,
GALLÉROK és KÉZELŐK.

Schönberger Vilmos

Debreczen, a városháza alatt.

(95.)

1-

A legújabb és legolcsóbb politikai és közgazdasági napilap

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos: **DR. FENYVESSY FERENCZ** orsz. képviselő.

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság“ jeles politikai, köz- és mezőgazdasági, társadalmi és szépirodalmi cikkeken kívül állandóan két kitűnő regényt közöl.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a »MAGYAR UJSÁG«-nak valamennyi sorsjegyre, melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a Magyar leszámloló és Pénzváltóbanknál letétbe helyeztetek, játszanak és évenként és csoportonként **65**, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonként $3\frac{1}{2}$, tehát összesen **7 millió nyereményre játszanak.**

A felosztás úgy történik, hogy a »MAGYAR UJSÁG« mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegyre kihuzatik, a nyereményösszeg felét előfizetőinek engedi át, olyformán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, s féléves előfizetőiből 20 orvostlatik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyeremény fele.

Matatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala
BUDAPEST, IV. kerület, Gránátos-utca 1. szám.

(91.) 3-4.

Os. kir. országosan szabványozott finom ligure gyár
Alapított 1850-ben. — 20 kitüntetés és elismerő oklevél.

Fränkel Adolf és fiai, BIALA (Galiczia),
ajánlják jutalmakkal kitüntetett
langyel liquor-különlegességeket

Kontuszóvka, köménymagos, Allasch stb.

Mindenféle fajn és kitűnő-ségeit elismert minőségű ligure-ök, vadászati és uti ligure-ök, különlegességek régi szesz italokból.

Kapható: minden elkelőben csomagt., füzet-üzletben, cukrázda és kávéházakban. Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.

Elarusítók kedvezményben részesíthetnek. Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.

(47.)

Görömbön örölni 5 perczió forralni

Kathreiner malata kávé gyára
Berlin-München-Bécs

Egészség Takarékoság Legjobb pótkávé

Kathreiner Kneipp-Malatakávéja,
az egyetlen babkavé ízével és illatával bíró malatakávé.

Számos orvosi, csopos aradi csomagokban a fenti Malatakávé.
Kapható minden gyarmatorú és drogistia üzletben

(72.) 3-49.

Valódi francia és angol szerszámok
minden iparághoz és minden darab mellett jótállás,
RÚDVAS, LEMEZEK, VASTARTÁLYOK,
legfinomabb öntött acélok és fémek.
Gazdasági-, kerti-, házi- és konyha-felszerelések,
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK,
konyhák és öntött vaslapok.
Tizedes és egyensúly mérlegek
legjobb minőségben,
„KIS ÓRIÁS“ kézi tengeri morzsoló darabja 1 frt 75 kr.
Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó acél-redőnyök.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
vasnagykerekesedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

Légen szárított természetes istálló-trágya
NEUMAN TESTVÉREK
aradi szeszgyári hízaló istállóiból.
50%-nál több szerves anyaggal.
Ára 100 métermázsánként, zúzott állapotban, az aradi vasuti állomásra szállítva
200 forint.
Kizárólagos képviselő Magyarország, Horvátország és Szlavonia részére

Szávostt Alfons

magkereskedése és gazdasági cikkek üzlete
BUDAPESTEN, V., ARANY JÁNOS-UTCZA 11. SZÁM.
ugyanott kaphatók a legkitűnőbb

(48.) 5-6.

here-, fű-, konyhakerti- és virágmagvak,

valamint
MINDENMŰ GAZDASÁGI CZIKKEK.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Előfizetési helyben, vagy Egész évre Félévre Negyedévre Egy hóra

Egyes

A lap szellemi részletei a szerkesztés 1792. az. berről

Előfizethető Telegdi K. Lajos és a kiadóhivatala 1792.

Éh

Felső-Árva megye kódik. Ezrek berek fűrésze össze s ezedig, míg a nyőrül rajörökre az. Az inság jelentés részleteket

Árva dőben is vaesztendőben zott fahéj nem elégt kor jó term potok, mily lenleg, mido semmi sem mán, mido jégesők foly günk fótápl hadni kezd berek, hog és a burgo a szükség A legjobb az is csak fél mag. Igy ber hó foly főlemészett alakban jel elzárt szeg járult még száz gyer lálkozás h szal, a hia hagymáz és áldozataika hat-hét ez kiknek be nes eltartó hálnak. Az száma, ki marhájuka éhezéstől

Szom meg eze kell küz szerencs zók állan rencsétler vármegyé munkabir hon nem maradnak a tavaszt gal élük

Miér den város ügyes és val és vá törvényei tanulatlan dék egész helyzetbe bágyság.

A né a mennyi számítás vedelmet dolgozná kal hatal Nem so cselekvés orvoslás rehaított szenved honment denekelő a beván dalmi sz teszi leh